

AAN500004 / PRACOVNÍ PRÁVO
ANDR / Navazující magisterské studium
2014/2015

JUDr. Nataša Randlová
2/- ZS, 1/1 LS; povinný předmět
Zk / 8 kreditů

Cílem předmětu je seznámit studenty se základy pracovního práva tak, aby nabyté poznatky mohli uplatnit během svého dalšího profesního života. Studenti budou seznámeni především se zákoníkem práce č. 262/2006 Sb., ale také s dalšími souvisejícími předpisy (např. občanský zákoník, zákon o zaměstnanosti, zákon o inspekci práce, zákon o kolektivním vyjednávání, zákon o specifických zdravotních službách / pracovnělékařská péče a jiné). Při práci s těmito právními předpisy bude rovněž využívána česká a evropská judikatura, která posluchačům umožní daným ustanovením lépe porozumět.

Z důvodu osvojení využití teorie v praxi budou mezi přednášky zařazena tematická praktická cvičení. Studenti se naučí, jak řešit konkrétní praktické situace a připravit potřebné pracovněprávní dokumenty. Prostor bude dán i samotným studentům, kterým bude umožněno se během akademického roku podílet na přípravě a řešení praktických cvičení.

Přednášky budou obohaceny setkáními se specialisty působícími v oblasti soudnictví (JUDr. Dana Smitková, místopředsedkyně soudu pro Prahu 4) a inspekce práce (JUDr. Aleš Kalvoda, vedoucí inspektor pro Ústecký/Liberecký kraj). Tato setkání jsou určena především k rozšíření obzorů posluchačů a k seznámení s fungováním dotčených státních institucí.

Charakteristika obsahu předmětu:

Zimní semestr

1. Úvod do předmětu, prameny pracovního práva, občanský zákoník (NOZ) v pracovním právu
(pojem a členění pracovního práva, seznámení s prameny, postavení pracovního práva v právním systému, předmět úpravy zákoníku práce, vztah občanského zákoníku a zákoníku práce, právní jednání, uzavírání pracovněprávních dokumentů)
2. Vznik pracovního poměru I.
(vznik pracovního poměru, poskytování údajů v souvislosti se vznikem pracovního poměru, pracovní smlouva a vznik pracovního poměru jmenováním, odvolání, pracovní poměr na dobu určitou)
3. Vznik pracovního poměru II.
(pracovní poměr – zkušební doba, konkurenční doložka, informování o obsahu pracovního poměru)
4. Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr
(dohoda o pracovní činnosti a dohoda o provedení práce – pojem, charakteristika a právní úprava, výhody a nevýhody)
5. Praktická cvičení – základy pracovního práva, občanský zákoník a vznik pracovněprávních vztahů
(opakování a procvičení probraných institutů)

6. Změna pracovního poměru
(obecný úvod do problematiky; změna místa výkonu práce – pracovní cesta, přeložení, dočasné přidělení; změna druhu práce – převedení; návrat do práce)
7. Pracovní doba a doba odpočinku
(obecná právní úprava, základní pojmy; rozvržení pracovní doby – rovnoměrné, nerovnoměrné, pružné rozvržení pracovní doby, konto pracovní doby; práce přesčas, evidence pracovní doby; přestávky v práci a bezpečnostní přestávka; doba odpočinku)
8. Praktická cvičení – změna pracovního poměru a pracovní doba a doba odpočinku
(opakování a procvičení probraných institutů)
9. Překážky v práci
(pojem, právní následky, překážky na straně zaměstnavatele, překážky na straně zaměstnance, poskytování mateřské a rodičovské dovolené, návrat do práce)
10. Odměňování
(funkce, základní pojmy – minimální a zaručená mzda, splatnost a výplata; základní principy, pojmy mzda a plat, příplatky u mzdy a platu; odměna z dohody – DPČ, DPP; odměna za pracovní pohotovost)
11. Praktická cvičení – překážky v práci a odměňování
(opakování a procvičení probraných institutů)
12. Praktická cvičení – témata probraná v zimním semestru
(opakování a procvičení probraných institutů)
13. Průběžný test
(dobrovolný průběžný test z témat probraných v zimním semestru)

Letní semestr

14. Skončení pracovního poměru – výpověď
(obecně o výpovědi, výpovědní důvody – na straně zaměstnance, na straně zaměstnavatele, ochrana před výpovědí, výpovědní doba; judikatura)
15. Skončení pracovního poměru – ostatní důvody skončení pracovního poměru
(právní události vedoucí ke skončení pracovního poměru – smrt, rozhodnutí soudu, uplynutí doby; dohoda o rozvázání pracovního poměru, zrušení pracovního poměru ve zkušební době, okamžité zrušení pracovního poměru; hromadné propouštění; povinnosti zaměstnavatele spojené se skončením pracovního poměru; neplatné rozvázání pracovního poměru; judikatura)
16. Praktická cvičení – skončení pracovního poměru
(opakování a procvičení probraných institutů)
17. Soudní spory z neplatného rozvázání pracovního poměru – přednáška soudce
(nejčastější případy sporů v této oblasti – nejčastější chyby ze strany zaměstnavatele a ze strany zaměstnance – judikatura Nejvyššího soudu ČR – moderační právo soudu atd.)
18. Dovolená
(druhy dovolené, pravidla pro poskytování a čerpání dovolené, krácení dovolené, hromadné čerpání dovolené, náhrada za dovolenou)
19. Náhrady výdajů poskytovaných zaměstnanci v souvislosti s výkonem práce
(právní úprava, cestovní náhrady – práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele, druhy cestovních náhrad – náhrada jízdních výdajů, výdajů za ubytování, stravné a zahraniční stravné, nutné vedlejší výdaje)
20. Odpovědnost za škodu na straně zaměstnance a na straně zaměstnavatele

(teoretický úvod – předcházení škodám, odpovědnost za nesplnění povinnosti k odvrácení škody, odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách – odpovědnost za ztrátu svěřených předmětů; náhrada škody, společná odpovědnost)

21. Praktická cvičení – dovolená, náhrady výdajů poskytovaných zaměstnanci a odpovědnost za škodu
(opakování a procvičení probraných institutů)
22. Pracovnělékařská péče
(právní úprava pracovnělékařské péče; obsah pracovnělékařských služeb; povinnost vysílat zaměstnance na prohlídky – vstupní, periodickou, mimořádnou a výstupní; závěry pracovnělékařských posudků a jejich důsledky pro zaměstnavatele)
23. Přejednání práv a povinností z pracovněprávních vztahů
(pojem, právní úprava – česká a evropská; základní pravidla – přejednání všech práv a povinností, ochrana zaměstnanců před propouštěním, informační a konzultační povinnost zaměstnavatele; problematické aspekty, příslušná judikatura)
24. Kolektivní vyjednávání a zástupci zaměstnanců
(subjekty sociálního dialogu – stát, organizace zaměstnanců, organizace zaměstnavatelů; druhy kolektivních smluv, postup při uzavírání kolektivních smluv, kolektivní vyjednávání, kolektivní spory; zástupci zaměstnanců – odborová organizace, rada zaměstnanců a jejich působení u zaměstnavatele)
25. Zaměstnanost – inspektor práce
(zákon o zaměstnanosti, státní politika zaměstnanosti, zprostředkování zaměstnání – úřady práce a agentury práce, podpora v nezaměstnanosti, osoby se zdravotním postižením, zaměstnávání cizinců, aktivní politika zaměstnanosti; základní pojmy)
26. Praktická cvičení – pracovnělékařská péče, přejednání práv a povinností kolektivní vyjednávání a zástupci zaměstnanců a zaměstnanost; závěrečný test
(opakování a procvičení probraných institutů, test z témat probraných za celý akademický rok)

Povinná literatura:

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v aktuálním znění

Zákon č. 89/2011 Sb., občanský zákoník, v aktuálním znění

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v aktuálním znění

Zákon č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, v aktuálním znění

Zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, v aktuálním znění

Vyhláška č. 79/2013 Sb., o pracovnělékařských službách

Aktuální znění právních předpisů jsou k nalezení a ke stažení např. na Portálu veřejné správy (<http://portal.gov.cz/app/zakony/>). Tištěná znění zákonů jsou k dostání ve všech větších knihkupectvích, a to zejména od nakladatelství Sagit – řada ÚZ (zákoník práce ÚZ č. 985, občanský zákoník ÚZ č. 900, zákon o specifických zdravotních službách a vyhláška o pracovnělékařských službách ÚZ č. 961, zákon o zaměstnanosti a zákon o kolektivním vyjednávání ÚZ č. 1038).

Upozornění: Studenti jsou povinni si na každou hodinu nosit aktuální tištěné (ne pouze elektronické) znění hlavních probíraných právních předpisů, tedy: zákoníku práce a občanského zákoníku. Zákon o specifických zdravotních službách a vyhlášku o pracovnělékařských službách jsou studenti povinni mít na hodině zabývající se pracovnělékařskou péčí v letním semestru.

Zkouška:

Požadavky ke zkoušce z předmětu Pracovní právo jsou stručně charakterizovány obsahem předmětu (viz Charakteristika obsahu předmětu). Předpokládá se aktivní účast na přednáškách. Zkouška bude probíhat písemnou formou – testem „multiple choice“. Při písemné zkoušce bude možné pracovat s pomocným materiálem – nekomentovaným zněním zákoníku práce a dalších souvisejících zákonů. V případě neúspěšného absolvování písemné zkoušky bude následovat ústní zkouška, při které již nebude možné používat žádné pomocné materiály.